

Jste zrození pro roli vůdce?

Stručná odpověď na tuto otázku zní "ne". Chcete-li pochopit, proč je to pro vás i vaše následovníky dobrá zpráva, čtěte, prosím, dál. Přiznávám, že jsem otázkou vůdcovství posedlý. Toto téma mě fascinuje už od útlého věku a celou svou profesionální kariéru jsem zasvětil studiu vůdců a snaze pochopit, jak se z lidí stávají lídři.

Bez ohledu na to, ve kterém koutě světa dnes pořádám workshopy zaměřené na rozvoj vůdčích schopností, mohu si být jistý, že mi vždy někdo položí jednu otázku: "Vůdcem se člověk stává, nebo se jím rodí?" Tato otázka je stejně stará jako vůdcovství samotné. Někdo vždy zákonitě poukáže na skutečnost, že někteří lidé jsou rozenými vůdci - tedy že mají určitý talent -, zatímco my ostatní jsme v genetické loterii jednoduše nevyhráli. "Jen se podívejte na Tigera Woodse, Jacka Welche nebo Mozarta! Je-li natolik zjevné, že tito lidé představují výšiny přirozeného talentu, jak může kdokoliv zpochybňovat hypotézu, že praví vůdci se rodí s určitým darem?" Musím přiznat, že to je přesvědčivý důkaz na podporu "hypotézy rozených". Abych však parafrázoval nádherně jízlivý, akademický důvtip bývalého amerického ministra zahraničí Henryho Kissingera, "jedinou vadou na této hypotéze je fakt, že se netěší pravdivosti".

Geoff Colvin, externí editor časopisu Fortune, zasazuje ve své knize Talent se přeceňuje smrtelnou ránu budoucnosti geneticky naprogramovaných talentovaných hudebníků, sportovců a lídrů všeho druhu. Přebal jeho knihy obsahuje provokativní otázku: "Co když je vše, co víte o prvotním talentu, tvrdé práci a skvělých výkonech, omyl?" Colvin pak svým podloženým a praktickým stylem dokazuje, že vše, co jsme si mysleli, že víme, je skutečně mylné. Snáší argumenty popírající genetické predispozice i hodnotu toho, čemu většina lidí říká "tvrdá práce", která je přesvědčivě doložená u Mozarta, Woodse, Welche, ale i u ředitele GE Jeffreyho Immelta nebo u šéfa Microsoftu Steva Balmera. Poslední dva jmenovaní vykazovali na počátku svých kariér přinejlepším průměrnou výkonnost.

Warren Bennis, jedna z nejrespektovanějších autorit na téma vůdcovství, celá desetiletí tvrdil: "Lídry se lidé stávají, nikoliv rodí. A stávají se jimi spíše vlastním přičiněním než čímkoliv jiným." Dr. Bennis patří k mým oblíbeným autorům v oblasti vůdcovství a s tímto jeho konstatováním jsem nemohl než plně souhlasit. Colvinův výzkum ale odhaluje něco, co rovněž stojí za zaznamenání: léta zkušeností souvisejí s výjimečností v určitém oboru jen málo, pokud vůbec. Autor cituje studie lékařů, hudebníků, spisovatelů, obchodníků a dalších profesionálů, na něž měla délka praxe opačný efekt.

Kde je tedy ta dobrá zpráva, o které jsem se zmínil výše? Přece tady: schopnost být vůdcem nemá nic společného s charizmatem, vzhledem, pohlavím, výškou či váhou, podmanivým řečnickým uměním nebo absolvováním nejlepší školy s nejlepšími výsledky - podle Colvina nic z toho nehraje roli. Podstatné je cosi, co autor označuje za "cílevědomou praxi". Citujme z jeho knihy: "Cílevědomou praxi charakterizuje několik prvků: je to činnost zaměřená výslovně na zlepšení výkonnosti, často za pomoci učitele; opakuje se... bezpočtykrát; neustále je při ní k dispozici zpětná vazba; je mentálně nesmírně náročná a není příliš zábavná."

Je to dobrá zpráva pro ty z nás, kdo nezapadají do "hollywoodské" představy, jak musí správný lídr vypadat. A také je to dobrá zpráva pro ty z nás, kdo nedosahují IQ géniů. Dále je to dobrá zpráva pro ty, kdo dnes napodobují kvalitní lídry; váš šéf se může stát ještě lepším. Realita je taková, že cílevědomá praxe v jakékoliv podobě - řešení projektů, rozvoj prezentačních schopností, snaha naučit se ovlivňovat chování těch, na které nedosahuje vaše autorita, pokračující sebevzdělávání se - je zapotřebí nejen k tomu, aby se člověk dostal na vrchol, ale v dnešním hyperkonkurenčním světě také k tomu, aby se na vrcholu udržel. Jaké formě cílevědomé praxe se věnujete vy?.

Lídry se lidé stávají, nikoliv rodí. A stávají se jimi spíše vlastním přičiněním než čímkoliv jiným.

Warren Bennis
Americký vědec a spisovatel

**Pepper de Callier
Bubenik Partners**